Experts

Perbandingan Undang-undang Media Sosial untuk Kanak-kanak Bawah 16 Tahun: Pendekatan Malaysia, Australia dan Singapura

Tue, 12/30/2025 - 14:25

Dalam era digital yang semakin pesat, media sosial menjadi sebahagian daripada kehidupan harian remaja. Namun, kebimbangan terhadap kesan negatif seperti buli siber, gangguan kesihatan mental dan pendedahan kepada kandungan berbahaya telah mendorong kerajaan di seluruh dunia untuk memperkenalkan peraturan lebih ketat. Rencana ini membandingkan pendekatan undang-undang di Malaysia, Australia dan Singapura terhadap larangan akses media sosial bagi kanak-kanak bawah 16 tahun. Perbandingan ini penting untuk memahami bagaimana negara-negara ini melindungi generasi muda sambil mengimbangi hak akses maklumat dan privasi.

Latar Isu Keselamatan Media Sosial

Media sosial seperti Facebook, Instagram, TikTok dan X menawarkan peluang untuk berkomunikasi dan belajar tetapi juga membawa risiko. Kajian menunjukkan bahawa pendedahan awal kepada platform ini boleh menyebabkan kemurungan, kebimbangan dan ketagihan dalam kalangan remaja (*Meltwater & We Are Social, 2025).* Di Malaysia, peningkatan kes buli siber dan eksploitasi kanak-kanak dalam talian telah dilaporkan oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC, 2025). Di Singapura, kadar penggunaan media sosial dalam kalangan remaja sangat tinggi dengan purata 7.2 platform digunakan setiap bulan (Statista, 2025).

Pendekatan Undang-undang di Australia

Australia menjadi negara pertama yang menguatkuasakan larangan menyeluruh terhadap akaun media sosial bagi kanak-kanak bawah 16 tahun melalui *Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Act 2024*. Undang-undang ini mewajibkan platform seperti TikTok, Instagram dan YouTube menggunakan teknologi seperti penganggaran umur muka dan isyarat tingkah laku untuk menyekat akses *(eSafety Commissioner, 2025)*. Tiada pengecualian diberikan walaupun dengan kebenaran ibu bapa. Denda sehingga A$49.5 juta boleh dikenakan terhadap platform yang gagal mematuhi peraturan ini.

Pendekatan Undang-undang di Malaysia

Malaysia memperkenalkan Akta Keselamatan Dalam Talian 2025 (Akta 866) yang akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2026. Undang-undang ini melarang kanak-kanak bawah 16 tahun daripada memiliki akaun media sosial dan mewajibkan verifikasi umur melalui sistem eKYC seperti MyKad atau MyDigital ID (The Rakyat Post, 2025). Platform dengan lebih 8 juta pengguna perlu menyediakan kawalan ibu bapa dan kandungan sesuai umur. Penalti bagi ketidakpatuhan boleh mencecah RM10,000.

Pendekatan Undang-undang di Singapura

Singapura tidak mengenakan larangan mutlak, sebaliknya menggunakan pendekatan berperingkat melalui *Code of Practice for Online Safety dan Code of Practice for App Distribution Services. App stores seperti Google Play* dan Apple App Store dikehendaki melaksanakan pengesahan umur untuk menghalang muat turun aplikasi tidak sesuai *(Infocomm Media Development Authority, 2025).* Akaun remaja dengan sekatan automatik turut diperkenalkan. Singapura juga melarang penggunaan telefon pintar di sekolah menengah sebagai langkah pencegahan ketagihan.

Perbandingan dan Implikasi

Australia mengambil pendekatan paling tegas, diikuti Malaysia yang menekankan verifikasi ID dan pelesenan platform. Singapura pula lebih berimbang, menumpukan kepada reka bentuk sistem dan pendidikan ibu bapa. Cabaran utama termasuk ketidaktepatan teknologi AI dan isu privasi. Malaysia boleh belajar daripada pelaksanaan Australia dan Singapura untuk menyesuaikan pendekatannya agar lebih berkesan dan lestari.

Walaupun matlamat melindungi kanak-kanak adalah sama, pendekatan berbeza mencerminkan konteks budaya dan teknologi setiap negara. Malaysia perlu terus memantau pelaksanaan undang-undang ini dan menggalakkan pendidikan digital sebagai pelengkap kepada kawal selia.

Rujukan

eSafety Commissioner. (2025). *Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Act 2024*. Akses https://www.esafety.gov.au
Infocomm Media Development Authority. (2025). *Code of Practice for Online Safety. Akses* https://www.imda.gov.sg

MCMC. (2025, July 29). Buli Siber: Penyakit Sosial Yang Kian Menjangkiti Kanak-Kanak Di Malaysia. Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia.
https://www.mcmc.gov.my/ms/kempen-internet-selamat/artikel/buli-siber

Meltwater & We Are Social. (2025, February 25). *Digital 2025: Top digital and social media trends in Singapore.* https://wearesocial.com/sg/blog/2025/02/digital-2025-top-digital-and-so…

Statista. (2025). *Social media in Singapore - statistics & facts.*
https://www.statista.com/topics/5815/social-media-in-singapore/

The Rakyat Post. (2025, November 18). *Trend Kes Buli Dalam Negara Catat Peningkatan.*
https://www.therakyatpost.com/trpbm/berita/2025/11/18/trend-kes-buli-da…

Oleh: Ahmad Ibrahim
E-mel: ahmadbi@umpsa.edu.my
Penulis ialah Pensyarah, Pusat Sains Kemanusiaan (PSK), Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

Rencana ini merupakan pandangan peribadi penulis dan tidak menggambarkan pendirian rasmi Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

- 120 views

View PDF